

FRV Multia Oy

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa (YVAL 252/2017), FRV Multia Oy, Pirttisuon aurinkovoimahanke, Multia

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA

HANKE

Pirttisuon aurinkovoimahanke, Multia

HANKEVASTAAVA

FRV Multia Oy

ASIAN VIREILLE TULO

FRV Multia Oy on pyytänyt 26.2.2025 Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (2017/252, YVA-laki) 13 §:n mukaista päätöstä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Multian kunnan alueelle suunnitellulle Pirttisuon aurinkovoimahankkeelle. Hanke sijoittuu tuotannosta poistuneella turvetuotantoalueelle.

Pyynnön liitteenä on toimitettu seuraavat asiakirjat:

- YVA-tarvearviointihakemus
- Asemapiirros
- Vesienhallintasuunnitelma
- Luonnonarvojen perusselvitys
- Linnustoselvitys
- Viitasammakkoselvitys
- Natura-arviointi

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hanketiedot

Hankkeen tavoitteena on rakentaa noin 70 hehtaarin laajuinen aurinkovoimalaitos Multian kunnan alueelle, Pirtti- ja Peurusuolle, kiinteistölle 495-404-23-8. Koko kiinteistön ala on noin 130 hehtaaria. FRV Multia Oy on tehnyt maanvuokrasopimukset maanomistajan kanssa.

Aurinkovoimalaitoksen suunniteltu kokonaisteho on noin 40 MW. Aurinkovoimalaitos koostuu paneelikentistä, inverttereistä, muuntamoista, keskijännitemaakaapeleista sekä mahdollisesti kevyistä huoltorakennuksista.

Sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan noin 8 km etäisyydellä sijaitsevaan Elenia Oyj:n Petäjävesi-Kivijärvi -110 kV voimajohtoon keskijännitteisellä maakaapelilla.

Aurinkovoiman tuotantoalueen elinkaariodote on noin 30–40 vuotta. Tämän jälkeen varaudutaan paneelien ja laitteistojen uusimiseen tai mahdolliseen purkamiseen. Elinkaaren lopussa olevat aurinkopaneelit kierrätetään asianmukaisesti.

Hankealue

Suunniteltu hankealue sijaitsee noin 17 km Multian keskustasta koilliseen ja Saarijärven keskustasta noin 20 km lounaaseen. Hankealue on ollut aiemmin turvetuotantokäytössä. Turvetuotanto alueella on päättynyt vuonna 2019. Pirttisuolle on tehty turvetuotantoajan jälkeinen vesien johtumissuunnitelma. Vedet johtuvat alueelta painovoiman avulla. Alueella on suunnitelman mukainen ojaverkosto.

Hankealueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava sekä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Keski-Suomen maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu Biotalousalueen tukeutuva alue -merkinnän kohdalle. Maakuntakaavassa 2040 ei kohdistu merkintöjä suunnittelualueelle. Alueen pohjois- ja koillispuolella on Kulhanvuoren Natura 2000-alue. Natura-alue on osin myös luonnonsuojelualuemerkinnällä merkitty. Suunnittelualueen länsi- ja pohjoispuolella kulkee ulkoilureitti.

Hankealueella ei ole rakennuksia. Hankealuetta lähimpänä olevat rakennukset on luokiteltu muu rakennus -kategoriaan. Lähimmät rakennukset (vanhoja turvetuotantoa palvelevia rakennuksia) sijoittuvat alueen välittömään läheisyyteen. Lähin lomarakennus sijoittuu noin 600 m etäisyydelle alueesta luoteeseen ja lähin asuinrakennus noin 3 km etäisyydelle alueen koillispuolelle. Alueella ei ole aiemmasta maankäytöstä johtuen virallista virkistyskäyttöä.

Hankealueen läpi keskiosasta kulkee Pirttisuontie. Alueen pohjoisosaan kulkee myös tieyhteys, joka yhdistyy turvetuotantoalueen tiestöön. Alueelle tehdään tuotantolaitoksen sisäinen huoltotiestö, joka vastaa pelastuslaitoksen vaatimuksia. Puiston alue aidataan noin 2 metriä korkealla aidalla, jotta sivulliset tai eläimet eivät vahingossa kulkeudu puiston alueelle.

Hankealue ei sijoitu luonnonsuojelualueille. Lähin luonnonsuojelualue on Kulhanvuoren alue suunnittelualueen pohjois- ja itäpuolilla.

Kulhanvuoren alue on Natura SAC- ja SPA-alue sekä osin valtion maiden suojelualue. Natura-alue on hankealueesta lähimmillään noin 0,7 km etäisyydellä. Hankealueelta lähimpään Metsäkeskuksen rekisterin metsäläki-kohteeseen on noin 0,9 km. Lähin linnustollisesti arvokas alue, MAALI-alue (Lampuodinsuo-Lauttajärvi) sijaitsee alueen kaakkoispuolella noin 4,9 km etäisyydellä hankealueesta.

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesi- tai tulvariskialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Kulhanvuori (1E, 0972952) on noin 750 m etäisyydellä koillisessa. Alueella ei ole talousvesikaivoja. Hankealueen itäpuolella 140 metrin etäisyydellä sijaitsee Olemattomanlampi ja noin 1 km hankealueesta itään Pirttipuro sekä Pirttijärvi. Pirttipuro ja Pirttijärven pohjoisosa kuuluvat Kulhanvuoren Natura (SAC ja SPA) -alueisiin, minne alueen pohjoisosan pintavedet virtaavat.

Hankealue ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaalle maisema- tai kulttuuriympäristöalueelle. Lähin kiinteä muinaisjäänös sijaitsee noin 2,3 km etäisyydellä alueen pohjoispuolella. Hankealueella ei ole tiedossa olevia muinaisjäänöksiä, kulttuuriympäristökohteita tai suojeltuja rakennuksia.

Hankealueelle ei sijoitu Maaperän tilan tietojärjestelmän mukaan pilaantuneita maaperiä. Hankealue ei sijoitu potentiaalisesti happamien sulfaattimaiden alueelle eikä alueella tai sen läheisyydessä ole havaittu mustaliuske-esiintymiä.

HANKKEESTA VASTAAVAN ARVIO HANKKEEN MERKITTÄVISTÄ YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA ESITYS HAITTOJEN LIEVENTÄMISESTÄ

Seuraavassa on hanketoimijan arvio hankkeesta aiheutuvista vaikutuksista sekä vaikutusten lieventämistoimenpiteistä.

Kaavoitus

Hankealue ei kuulu maakuntakaavassa mihinkään kehittämisalueeseen tai muuhun merkittävään alueeseen. Alueen läpi ei myöskään ole tunnistettu maakuntakaavassa yhteystarpeita tai käytäviä, joiden toteuttamiseen hanke vaikuttaisi. Hanke sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle ja on merkitty biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Maakuntakaavan 2040 kaavaselostuksen mukaan turvetuotantoalueen jälkikäyttömuotoja ovat esimerkiksi aurinko- tai tuulienergian tuotanto.

Rantayleiskaavan ei katsota vaikuttavan hankkeen toteutettavuuteen. Aiempi maankäyttö huomioiden, aurinkoenergiakäytössä lähivesistöihin aiheutunee merkittävästi pienempiä haitallisia vaikutuksia. Alueelle laaditaan myös vesienhallintasuunnitelma, jonka avulla arvioidaan ja vähennetään valunnasta aiheutuvia vaikutuksia.

Hankkeen ei myöskään katsota vaikuttavan kunnan kaavoitukseen.

Yhdyskuntatekniikka ja liikennöinti

Aurinkopuiston ei ole tarpeen liittyä kunnallisteknisiin (vesi- ja viemäriverkostot) järjestelmiin. Työmaan rakennusvaiheen aikaiset tilapäiset järjestelyt arvioi puiston pääurakoitsija ja vastaa niiden toteuttamisesta osana työmaan perustamista.

Hankealueelle rakennetaan tiestöä asennus- ja huoltotoimintaa sekä pelastustoimintaa varten. Rakentamisvaiheen liikenteellä on vaikutusta yksityistien käyttömäärään ja kunnossapitotarpeeseen raskaan liikenteen määrän lisääntyessä, mutta vaikutukset liikennemääriin ja liikenneturvallisuuteen arvioidaan vähäisiksi. Aurinkovoimalaitoksen rakenteiden kuljetussuunnitelma tehdään hankkeen edetessä urakoitsijan toimesta.

Asutus

Hankkeesta ei aiheudu erityistä haittaa läheiselle asutukselle, sillä hanke sijaitsee etäällä asutuksesta ja loma-asutuksesta. Aurinkovoimalasta ei aiheudu erityistä meluhaittaa ympäristöön, vaan sähköjärjestelmistä lähtevä ääni on paikallinen ja se vaimenee kuulokynnyksen alapuolelle puiston ulkopuolisilla alueilla. Hanketta ympäröiviä alueita voi edelleen käyttää virkistykseen.

Luontoarvot ja suojelualueet

Aurinkovoimalan rakentaminen turvetuotantoalueelle voi vaikuttaa linnustoon osin pesimä- ja saalistusalueen sekä soidinalueiden pienenemisenä.

Lisäksi alueen aitaaminen voi vaikuttaa erityisesti metsäkanalintujen liikkumiseen ja soidintamiseen. Hankealueelle tehtyjen luontoselvitysten perusteella hankkeessa on huomioitu viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, ekologiset yhteydet sekä teeren soidinalue.

Viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen tai heikentämisen osalta ja kompensoivien ratkaisujen toteuttamiseksi hankkeessa haetaan *luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa*. Lisäksi lähellä sijaitsevan Kulhanvuoren Natura-alueen vuoksi hankkeen yhteydessä on toteutettu *Natura-selvitys*.

Pinta- ja pohjavedet

Aurinkovoimapuiston rakentamisvaiheen ja kunnossapidon vesienhallinnan toteutuksessa hyödynnetään olemassa olevia rakenteita. Aurinkovoimalaitoksen vesienhallinta järjestetään siten, että hankealueen ulkopuolisiin vesistöihin ei tule merkittäviä muutoksia virtaamiin tai muita ympäristövaikutuksia verrattuna alueen aiempaan maankäyttöön. Vesienhallintasuunnitelma on esitetty hakemuksen liitteenä.

Alueen pohjoisosan pintavedet valuvat Kulhanvuoren Natura (SAC ja SPA) -alueille, ja hankkeessa on toteutettu Natura-arviointi. Natura-arvioinnin avulla voidaan arvioida hankkeen vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin ja mahdollisesti minimoida syntyviä vaikutuksia.

Maaperän

Aurinkopaneelien, kaapeleiden ja muuntamoiden perustusratkaisuissa sekä sijoittelussa huomioidaan alueen maaperän ominaisuudet ja rakennettavuus. Kantavuuden lisäämiseksi muuntamon perustusten osalta tehdään massavaihto kivennäismaahan asti eloperäisen maa-aineksen poistamiseksi.

Tiestön mm. tulevan huoltotiestön osalta kantavuuden edistämiseksi voidaan alueella joutua asentamaan suojakangasta tai geoverkkoa sekä kivismursketta. Sähkökaapeleiden asennussyvyys on noin 0,70 m.

Arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristö

Hankkeella ei nähdä olevan vaikutusta arvokkaisiin maisema-alueisiin tai merkittäviin kulttuuriympäristöihin. Alue sijaitsee etäällä asutuksesta ja loma-asutuksesta sekä virkistyskäyttökohteista. Aiemmasta maankäytöstä johtuen uusien muinaisjäännösten löytymistä hankealueelta pidetään epätodennäköisenä.

Yhteisvaikutukset

Multian aurinkovoimala sijoittuu kahden tuulivoimalan väliin, joista Nikaran voimalaa ei ole vielä alettu rakentaa ja joka ei vielä saanut lainvoimaisia lupia. Voimalaitosten ja aurinkopuiston väliin jää noin 4–5 km metsätalousaluetta sekä osin suoaluetta. Hanketoimijan arvion mukaan etäisyydet ovat

sen verran suuria, että hankkeet todennäköisesti eivät aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Aurinkovoimala eroaa luonteeltaan tuulivoimaloista merkittävästi. Matalan rakenteen ansiosta aurinkovoimalalla ei ole tässä ympäristössä merkittäviä maisemavaikutuksia, eikä maisemallisia yhteisvaikutuksia tuulivoimaloiden kanssa. Aurinkovoimala sijoittuu etäälle asutuksesta, eikä tunnistettuihin asuin- ja lomarakennuksiin tai maisemallisesti arvokkaisiin kohteisiin kohdistu aurinkovoimalasta maisemahaittaa.

Tuulivoimaloiden ja aurinkovoimalan luonteiden erilaisuus katsotaan yhteisvaikutuksia lieventävänä ja hanketoimija katsoo yhteisvaikutusten jäävän myös linnuston osalta merkittävää vaikutusta pienemmäksi. Hanketoimija tuo lisäksi esiin, että turvetuotannon loputtua avoimeksi jäänyttä aluetta ei ole tarkoitus ottaa voimalan käyttöön läheskään kokonaan.

Kun hankkeessa suunnitellut lieventävät toimenpiteet otetaan käyttöön, ei hanke aiheuta merkittävää heikennystä yksin eikä yhteisvaikutuksessa olemassa olevan (Soidinmäki) tai luvituksessa olevan (Nikara) tuulivoimahankkeen kanssa. Yhteisvaikutuksia ei synny myöskään suunnittelussa olevien hankkeiden (Lehtomäki, Palkkikangas, Hilloneva) kanssa olettaen, että niiden suunnittelussa ja myöhemmin luvituksessa otetaan huomioon maakuntakaavan määräykset.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten ja hankkeesta vastaavan kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Multian kunta ja Multian ympäristönsuojeluviranomainen (= Lupa-lautakunta), Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo sekä Metsähallitus. Annetut lausunnot on toimitettu hankkeesta vastaavalle 29.4.2025 ja niistä on pyydetty vastineet. Hankkeesta vastaava on antanut oman vastineensa 7.5.2025. Ohessa annetut lausunnot ja hankkeesta vastaavan vastine annettuihin lausuntoihin.

Multian kunta, kunnanhallitus

Pirttisuon aurinkovoimahankkeelle tulee tehdä ympäristövaikutusten arviointimenettely huolimatta siitä, että hankkeen koko ei edellytä YVA-menettelyä. Suunnittelualueen herkkyys on suuri, koska se sijoittuu suuren päiväpetolinnun ydinreviirialueelle ja tutkimustietoa aurinkovoimakenttien vaikutuksesta linnustoon ja erityisesti suuriin päiväpetolintuihin on vähän. Lisäksi lähiseudulla on vireillä useita tuulivoimahankkeita ja yksi jo toteutunut tuulivoima-alue (Soidinmäki), joiden mahdollisia yhteisvaikutuksia Pirttisuon aurinkovoimahankkeen kanssa olisi hyvä selvittää tarkemmin. Vastaavasti

Pirttisuon aurinkovoimahanke tulee ottaa huomioon myös vireillä olevien tuulivoimahankkeiden suunnittelussa.

Vastine: Hankkeesta vastaava on tunnistanut hankealueen erityispiirteet ja huomionut nämä hankkeen suunnittelun eri vaiheissa. On totta, että tutkimustietoa aurinkovoimakenttien vaikutuksesta linnustoon ja suuriin päiväpetolintuihin ei ole saatavilla paljoa. Vähäisen tiedon saatavuuden vuoksi hanke-toimija on toteuttanut Natura-arvioinnin, jossa arvioidaan hankkeen vaikutuksia läheisen Natura-alueen arvoihin sekä hankealueella ja sen lähistöllä olevaan herkkään lajistoon. Hanketoimija katsoo Natura-arvioinnin olevan riittävä näiden vaikutusten arviointiin. Natura-arvioinnissa arvioidaan myös eri hankkeiden mahdollisia yhteisvaikutuksia Natura-alueen arvoihin. Natura-arvioinnissa on esitetty lieventäviä toimenpiteitä, joiden mukaan toimimalla hankkeen vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa saadaan arvion mukaan pienennettyä siten, että merkittävää haittaa uhanalaiseen lajiin ei synny. Kun lieventävät toimenpiteet toteutetaan Natura-arvioinnin mukaisesti, yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa arvioidaan merkittävää pienemmiksi. Erityisesti petolintulajien osalta hanketoimija viittaa lisäksi asiantuntijaviranomaisena toimivan Metsähallituksen lausuntoon, jossa ei myöskään nähty tarvetta YVA-menettelylle.

Lupalautakunta

Lupalautakunnan katsoo, että Pirttisuon aurinkovoimahankkeelle tulee tehdä ympäristövaikutusten arviointimenettely huolimatta siitä, että hankealue on pieni. Suunnittelualueen herkkyyks on suuri, koska se sijoittuu suuren päiväpetolinnun ydinreivirialueelle. Ympäristövaikutukset tulee arvioida, sillä tutkimustieto aurinkovoimakenttien vaikutuksesta linnustoon ja erityisesti suuriin päiväpetolintuihin on vähäistä.

Vastine: Esitetyt huomiot on käsitelty vastineessa Multian kunnanhallituksen lausuntoon

Keski-Suomen liitto

Keski-Suomen liitto huomauttaa, että hankeasiakirjoissa on esitetty vanha maakuntakaavayhdistelmäkartta, josta puuttuvat Maakuntakaavan 2040 merkinnät. Uusi maakuntakaavayhdistelmäkartta on syytä päivittää asiakirjoihin.

Keski-Suomen liitto toteaa, että hankkeessa keskeisessä roolissa ovat luontovaikutukset ja vaikutukset läheiseen Natura-alueeseen. Keski-Suomen liitto muistuttaa, että teollisen kokoluokan aurinkovoimahankkeet ovat vielä

uusia ja niiden vaikutuksista on vasta vähän tietoa. Erityisesti uhanalaisten lajien kohdalla tämä tarkoittaa, että hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa on syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta.

Vastine: Maakuntakaavakartta päivitetään ajantasaiseksi lupahakemusasiakirjoihin. Hanketoimija katsoo Natura-arvioinnin ja sen suositusten noudattamisen riittäväksi myös varovaisuusperiaatteen näkökulmasta. Muuten esitetyt huomiot on käsitelty vastineessa Multian kunnanhallituksen lausuntoon.

Keski-Suomen museo

Arviointipyyynnössä esitetään näkemys, jonka mukaan hankealueella ei ole arkeologista kulttuuriperintöä. Perustelut tälle näkemykselle puuttuvat, asiassa ei viitata minkäänlaisiin selvityksiin, kuten museoviranomaisen antamaan lausuntoon aiheesta tai hankkeessa teetettyihin taikka alueella aikaisemmin tehtyihin arkeologisiin inventointeihin. Lähimmän kiinteän muinaisjäännöksen etäisyys hankealueeseen mainitaan, mutta ei kohteen nimeä eikä tunnusta. Kuvassa 12 olisi ollut taustakartan sijaan parempi käyttää Maanmittauslaitoksen maastokarttaa pohjakarttana, jolloin hankealueen sijoittuminen turvetuotantoalueille olisi käynyt kartasta selkeästi ilmi, mikä olisi samalla toiminut perusteluna sivulla 20 esitetylle näkemykselle siitä, että aikaisemman maankäytön takia alueella ei ole muinaisjäännöspotentiaalia. Nyt perustelut jäävät puuttumaan. Lausuntoa valmistellessa asia voitiin varmistaa asemoimalla hankealueen kartta maastokartan kanssa, mutta olisi aineistojen ymmärrettävyyden kannalta parempi, että tämä kävisi ilmi jo aineistoista. Lisäksi kappaleessa 4.4.4. ja kuvassa 12 käytetty termi ”kulttuuriympäristö” olisi syytä vaihtaa muotoon ”rakennettu ja arkeologinen kulttuuriperintö” selkeyden vuoksi.

Hankealueelle ei sijoitu paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Rakennetun kulttuuriperinnön osalta aurinkovoimala ei olennaisella tavalla heikennä lähialueiden rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden tai alueiden arvoja tai vaaranna niiden säilymisedellytyksiä. Maisemavaikutuksien osalta ei aurinkovoima-alueilla ole samanlaisia kaukomaisemavaikutuksia kuten tuulivoimaloilla rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Keski-Suomen museo katsoo, että hankkeessa ei ole tarvetta YVA-menettelyn soveltamiselle arkeologisen ja rakennetun kulttuuriperinnön osalta. Keski-Suomen museo pyytää kuitenkin kiinnittämään huomiota aineiston huolelliseen valmisteluun muinaisjäännöksiin liittyen. Keski-Suomen museo edellyttää, että hankeaineistoissa käytetään arkeologisen kulttuuriperinnön kohteista niiden muinaisjäännösrekisterin mukaisia nimiä ja tunnuksia. Arviot hankkeen vaikutuksista muinaisjäännöksiin tulee perustella, jotta aineistosta käy selkeästi ilmi, että hankkeen suunnittelussa on toimittu arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kuten muinaismuistolain (295/1963) 13 § ja rakentamislain 45 § edellyttävät. Perusteluna toimii esimerkiksi

viittaus selvityksiin ja/tai museoviranomaisen lausuntoihin. Muinaisjäännösrekisteristä löytyvät kohteiden nimet ja tunnukset ja sieltä voi myös hakea aikaisemmin tehtyjä selvityksiä, josko joku tutkimus olisi kohdistunut aikaisemmin hankealueelle. Aluevastuumuseolta kannattaa pyytää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lausunto selvitystarpeista. Jos selvitystarpeita ei ole, voidaan lausuntoon viittaamalla osoittaa, että asia on selvitetty riittäväällä tavalla.

Vastine: Keski-Suomen museon huomauttamiin asioihin tehdään tarvittavat täydennykset varsinaisiin lupahakemusasiakirjoihin.

Metsähallitus

Aurinkovoimalatuotantoaluetta lähin perustettu luonnonsuojelualue on Kulhanvuoren vanhojen metsien suojelualue noin 1,8 kilometriä pohjoisluoteeseen. Valtion muita luonnonsuojelutarkoituksiin varattuja alueita on lähempänä hankealuetta. Kangaslammen ympäristö kuuluu harjajensuojeluohjelmaan ja Pirttipuron sekä Pirttijärven kallioiden alue on varattu myös luonnonsuojelutarkoituksiin. Lähes kaikki edellä mainitut alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon (Kulhanvuoren alue SPA/SAC FI 0900112). Natura-alue on hankealueesta lähimmillään noin 0,7 km etäisyydellä. Sähkösiiirron suunnitellun reitin ympäristössä ei ole valtion luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluun varattuja alueita.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan YVA-menettely ei ole tarpeen Multian Pirttisuon aurinkovoimalahankkeessa, ja hankkeen vaikutukset läheiseen Kulhanvuoren Natura-alueen suojeluperusteisiin sekä eheyteen tulevat arvioiduksi luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisessa Natura-arvioinnissa. Metsähallitukselta tulee pyytää Natura-arvioinnista lausunto rakennuslupaharkinnan yhteydessä.

Vastine: Hankevastaava yhtyy Metsähallituksen näkemykseen, jonka mukaan YVA-menettely ei ole hankkeen kohdalla tarpeellinen.

KESKI-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää, että FRV Multia Oy:n Multialla sijaitsevaan Pirttisuon aurinkovoimahankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Päätöksen perustelut

Sovellettavat lainkohdat

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVAL 252/2017) sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan sovellettavan lain liitteessä 1.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 3 § 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 § 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelossa ei ole mainittu aurinkovoimahankkeita eikä hankkeen toteuttaminen myöskään edellytä esimerkiksi alueen metsäluonnon pysyväisluonteista muuttamista mm. poistamalla alueelta puustoa pysyvästi alueen nykyisestä toiminnasta johtuen (hankelutalon kohta 2f).

Näin ollen hankkeen osalta tulee harkittavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa. Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 3 § 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

YVA-lain liitteen 2 arviointiperusteina hankkeen ympäristövaikutuksia ja vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä arvioitaessa ovat mm. hankkeen koko, hankkeen vaikutusalueen nykyisten ja hyväksytyjen kaavojen mukainen maankäyttö ja luonnonympäristön sietokyky, miltä osin tulee erityisesti ottaa huomioon mm. Natura 2000 -alueet, ranta- ja metsäalueet ja historiallisesti, kulttuurisesti ja arkeologisesti merkittävät maisemat. Vaikutusten luonnetta tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon mm. vaikutusten alueellinen laajuus, vaikutusten todennäköisyys sekä yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden vaikutusten kanssa sekä mahdollisuus vähentää vaikutuksia tehokkaasti.

Pirttisuon aurinkovoimahanke sijoittuu entiselle Pirtti- ja Peurusuon turvetuotantoalueelle, noin 17 km Multian keskustasta koilliseen ja Saarijärven keskustasta noin 20 km lounaaseen. Hankealueelle on varattu noin 70 hehtaarin alue koko 130 hehtaarin kiinteistöstä. Sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan maakaapelilla noin 8 km etäisyydellä sijaitsevaan Elenia Oyj:n Petäjävesi-Kivijärvi -110 kV voimajohtoon. Hankealue ja sähkönsiirtoreitti eivät sijaitse luokitellulla pohjavesi-, maisema- tai luonnonsuojelualueella. Hankealueella ei ole virallista virkistyskäyttöä, eikä hanke estä ympäröivän alueen mahdollista virkistyskäyttöä. Lähin lomarakennus sijoittuu noin 600 m etäisyydelle alueesta luoteeseen ja lähin asuinrakennus noin 3 km etäisyydelle alueen koillispuolelle. Hanke ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa.

Edellä kuvatun mukaan hankkeen *ominaisuudet* ja *sijainti* eivät todennäköisesti aiheuta laadultaan tai laajuudeltaan YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä vaikutuksia alueen ympäristöön. Aurinkovoimalan sijoittuminen käytöstä poistuvalla turvetuotantoalueelle voidaan pääosin todeta hyväksi ratkaisuksi, koska näin aurinkovoimaa varten ei tarvitse perustaa uutta tuotantoaluetta neitseelliseen ympäristöön.

Toiminnan *luonne* alueella tulee kuitenkin muuttumaan ja vaikuttaa ympäristöön eri tavalla aikaisempaan toimintaan nähden. ELY-keskus katsoo, että hankkeen myötä muutokset kohdistuvat erityisesti maisemaan, vesiin, luontoarvoihin sekä yhteisvaikutuksiin. Seuraavissa kappaleissa on käsitelty näitä tarkemmin.

Maisema

Hakemuksessa on todettu, ettei aurinkovoimahankkeella nähdä olevan vaikutusta arvokkaisiin maisema-alueisiin tai merkittäviin kulttuuriympäristöihin. Alustava sähkönsiirtoreitti (maakaapelointi) on pituudeltaan noin 9 km hankealueelta itään. Sähkönsiirtoreitistä on esitetty pienimittakaavainen kartta ja todettu että sähkönsiirtoreitin varrella ei ole tunnistettuja kulttuuriympäristökohteita.

Hakemuksessa ei ole kuvattu hankealueen ja sen ympäristön maiseman nykytilaa. Alueesta ei ole myöskään esitetty ilmakuvia tai valokuvia. Niin ikään sähkönsiirtoreitin ja sen lähiympäristön maiseman nykytilannetta ei ole kuvattu.

Se, että hankealueelle tai sen välittömälle lähialueelle ei sijoitu maiseman tai kulttuuriympäristön arvoalueita tai -kohteita, ei tarkoita sitä, etteikö hankkeella olisi maisemavaikutuksia. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aurinkovoimahankkeesta aiheutuu vähintään paikallisia maisemavaikutuksia. Maisemaan vaikuttavat aurinkovoimahankkeen tarvitsemien rakennusten ja rakenteiden ohella rakennettavat ja kunnostettavat huoltotiet sekä ja mahdolliset metsänhakkuut ja maansiirtotyöt. Maisemavaikutuksia aiheutuu myös sähköverkkoon liittymisestä.

Myös luonnonmaisemalla voi olla monia arvoja, etenkin osana maiseman käyttöä virkistykseen ja retkeilyyn. Hankealuetta sivuaa länsi- ja pohjoispuolella ulkoilureitti (Keski-Suomen maakunta-alue). Kulhanvuoren (Natura-alue, ls-alue) hankealueen pohjoispuolella on tunnettu virkistykseen, ulkoiluun ja retkeilyyn käytetty alue. Maisemavaikutuksia ei ole arvioitu näiden alueiden osalta.

Hankkeella ei todennäköisesti ole sellaisia merkittäviä maisemavaikutuksia, että YVA-menettely olisi maisemaperusteella tarpeellinen. Joka tapauksessa YVA-tarveharkintaa varten laadittu alustava hankesuunnitelma on maiseman osalta puutteellinen. Hankkeen jatkosuunnittelussa hankealueen (ml. sähkönsiirto) ja sen vaikutusalueen maiseman nykytila, arvot ja ominaispiirteet tulee selvittää. Nykytilaselvitykseen perustuen tulee esittää arvio hankkeesta aiheutuvista maisemavaikutuksista, ml. maiseman virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset.

Lisäksi tulee huomioida mitä Keski-Suomen museo lausui arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ja osoittaa, että hankkeen suunnittelussa on toimittu kuten muinaismuistolain (295/1963) 13 § ja rakentamislain 45 § edellyttävät.

Vesistövaikutukset

Suurin osa hankealueen vesistä johdetaan Pirttijärveen ja siitä edelleen Pirttipuroon. Konttijoki-Pirttipuro on luokiteltu vesimuodostuma, joka on luokiteltu tyydyttävään ekologiseen tilaan. Tilaa heikentää erityisesti veden alhainen pH. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa pinta- ja pohjavesien vähintään hyvä tila. Hanke ei saa heikentää vesien ekologista tilaa nykyisestä eikä estää hyvän tilan tavoitteen saavuttamista.

Kuluvalle 3. vesienhoitokaudelle turvetuotanto arvioitiin Konttijoki-Pirttipuroon kohdistuvaksi paineeksi, joka yhdessä muiden painetekijöiden kanssa heikensi vesimuodostuman tilaa orgaanisen ja ravinnekuormituksen osalta. Tulevalle 4. vesienhoidon suunnittelukaudelle turvetuotannon paine toiminnan loppumisen myötä häviää. Myös alueen jatkokäytössä tulee huomioida vesienhoidon tavoitteet ja vesistövaikutusten ehkäisyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Konttijoessa elää myös taimenkanta, eli vesistövaikutusten ehkäisyyn tulee senkin puolesta kiinnittää huomiota.

Hankkeen vesienhallintasuunnitelman mukaan hankealueen muuttaminen aurinkopuistokäyttöön ei vaadi vesienhallinnan osalta muutoksia tai uusia ojitusrakennelmia. Jos uudisojitus tai ojien kunnostamistarvetta ilmenee, tulee tehdä ojitussuunnitelma ELY-keskukseen (Vesilaki 5 luku 6 §).

YVA-tarveharkintahakemuksen mukaan osa hulevesistä suotautuu maaperään, eikä aurinkopuisto vaadi erityisiä hulevesijärjestelmiä. Sadevedet eivät kuitenkaan imeydy turvemaaperään tehokkaasti, joten sadevesien ohjaus hankealueella tulee suunnitella niin, että hulevesistä aiheutuva

vesistökuormitus minimoidaan esimerkiksi hankealueelle riittävän vedenpidätystilavuuden varmistamisella.

Vesienhallintasuunnitelmassa on kuvattu, miten rakentamisen aikaisia valumavesiä ja kuormitusta hallitaan. Kiintoainekuormitusta pyritään hillitsemään suodatinkankailla ja ravinteita pidättämään risusuodattimilla. Puupuhdistamojen osalta on hyvä ottaa huomioon, että niiden teho laskee kylminä vuodenaikoina mikrobiologisen toiminnan hidastuessa. Suunnittelussa tulisi huomioida myös, että puumateriaali tulee olla koko ajan veden peittämänä, jotta veden alla muodostuva biofilmi ei tuhoudu. Puumateriaalin käyttäminen on vesiensuojelun tehostamisessa (esim. lisättynä laskeutusaltaisiin tai ojiin) suhteellisen tuore ja melko vähän tutkittu toimenpide. Alustavat tulokset ovat olleet kuitenkin jossain määrin rohkaisevia vedenlaadun ja erityisesti biodiversiteetin lisäämisen osalta.

Vesienhallintasuunnitelmassa todetaan, että alueella olevat kuivatus- ja vesienhallintaratkaisut ovat pääosin käytettävissä ja riittävät tulevaan käyttötarkoituksen muutokseen. Turvetuotannon aikaisten vesienhallintarakenteiden hyödyntäminen soveltuvilta osin on suositeltavaa. Rakenteiden käytössä tulee varmistaa riittävä mitoitus ja suunnitella rakenteiden riittävä huolto suhteessa alueen uuteen käyttöön ja sen vesienhallintaan.

Vesienhallintasuunnitelman mukaan hankealueen keskelle on suunniteltu/muodostunut noin 10 ha (karttatarkastelu) kosteikkoalue, jonka läpi suurin osa hankealueen vesistä johdetaan. Kosteikon pinta-ala suhteessa hankealueen pinta-alaan (130 ha) on vesiensuojelullisesti tarkasteltuna hyvä. Kosteikon pinta-ala suhteessa hankealueen kokoon 7,7 %. Kosteikon koko suhteessa Pirttijärven valuma-alueeseen (n. 10 km² Scalgo) on 1,25 %. Kosteikon kyky pidättää ravinteita kasvaa sen suhteellisen koon kasvaessa. Karkeana kosteikkojen minimimitoituksena vesiensuojelun näkökulmasta voidaan esimerkiksi käyttää 1–2 % valuma-alueesta ja tavoitteellisenä kokona 4–5 % valuma-alueesta (mm. [Maatalouden monivaikutteisten kosteikkojen suunnittelu ja mitoitus](#)).

Vesienhallintasuunnitelmaa on tarkennettava ennen hankkeen eteenpäin viemistä. Hankkeesta vastaava vastaa siitä, ettei toiminta aiheuta vesilaissa mainittua haittaa tai vahinkoa. Vesienhallintasuunnitelma (tai ojitusilmoitus) tulee toimittaa ELY-keskukseen, jotta voidaan arvioida, onko hankkeelle tarpeen hakea vesilain mukaista lupaa.

Alla muutama muutamia seikkoja, jotka tulisi huomioida arvioitaessa hankkeen vesistövaikutuksia:

- Vesienhallintasuunnitelmasta ei käy ilmi aiotaanko hankealueelle (sininen alue) rakentaa kosteikko vai tarkoitetaanko kosteikolla aluetta, johon vesi luontaisesti kertyy. Vesienhallintasuunnitelmassa ei ole merkitty padottavia ratkaisuja kosteikon/viitasammakkojen

lisääntymisalueiden osalta. Rakentamalla/padottamalla kosteikko voitaisiin turvata kosteikon säilyminen vettyneenä ympäri vuoden, mikä edesauttaisi vesiensuojelullisia hyötyjä.

- Vaatiiko rakentaminen alueen pintakasvillisuuden poistoa? Jos pintamaa on paljas kasvillisuudesta, on riski rakentamisen aikaiseen kuormitukseen suurempi.
- Mahdolliset maanmuokkaustoimenpiteet tulisi toteuttaa kuivina aikoina, jolloin vettä on mahdollisimman vähän liikkeellä.
- Hankealueen valumavesien pidättämistä on suunniteltu tehtävän vanhoilla turvetuotannon aikaisilla vesiensuojelurakenteilla. Vanhojen vesienhallintarakenteiden toimivuus ja oikea mitoitus on syytä tarkistaa.
- Mikäli alueelta poistetaan paljon puustoa, tulee arvioida pohjaveden pinnan nousun takia lisääntyvä kuivatustarve sekä valunnan lisääntyminen ja edelleen lisääntyneen tai äärevöityneen valunnan vaikutus vesistöihin
- Tarvitseeko kuivattaa ja miten paljon?

Vinkkinä hanketoimijalle opas:

[Aurinkovoimaloiden vesienhallinta ja luontotoimet turvetuotannosta poistuvilla alueilla](#)

Luontovaikutukset

Luonnonsuojeluasioiden osalta hankkeessa on tehty luontoselvitys sekä erillisselvityksinä viitasammakon ja pesimälinnuston selvitykset. Lisäksi hanketoimija on laadittanut Natura-arvioinnin koskien salassa pidettävää lajia. Luontoselvityksessä on tuotu esiin ekologisten käytävien tarve hankealueen poikki länsi-itä-suunnassa, mikä toteutuu osaltaan hankkeen kaksiosaisuuden johdosta.

Linnustoselvityksessä hankealueelta löydettiin lintudirektiivin I –liitteen lajin teeren soidinalueita. Soidenalueiden perusteella selvityksessä osoitettiin linnustollisesti arvokkaiksi alueiksi valtaosa eteläpuolisesta hankealueesta ja pohjoisemman osa-alueen pohjoisosa. Teerien soidinpaikan säilymiseksi selvityksessä esitettiin, että suunnittelualueelle jätettäisiin avonainen ja myös jatkossa avoinaisena pidettävä alue, jossa teeret voisivat soidintaa edelleenkin. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan riittävän laajan avonaisen alueen jättäminen ja ylläpitäminen on erittäin kannatettavaa. Linnustoselvityksen mukaan hankealueella tai sen lähistöllä pesii uhanalaisista lajeista pajusirkku, pensastasku, hömötiainen ja pajusirkku sekä useita silmäläpidettäviä lintulajeja. Luontovaikutuksiin liittyen hankealue sijoittuu salassa pidettävän uhanalaisen lajin reviirille. Vaikutuksia on tarkasteltu erikseen laaditussa Natura - arvioinnissa koskien Kulhanvuoren Natura-aluetta.

Linnustoselvityksen taustatiedoiksi ei ole tilattu TIIRA-havaintotietopalvelun havaintoja, mutta muuten linnustoselvitys on tehty asianmukaisesti.

Luontodirektiivin liitteen IV lajit

Viitasammakkoselvityksessä hankealueelta on tunnistettu useita viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Paikat on jaoteltu laaturyhmiin sen perusteella, miten hyvin niiden arvioitiin soveltuvan kohdelajille. Hanketomija on jättänyt 26.2.2025 ELY-keskukselle poikkeamishakemuksen viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämiseksi. Suunnitelmaan sisältyy kosteikon rakentaminen Pirttisuon alueelle korvaavana toimenä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) voi myöntää kieltoon poikkeuksen vain tiukasti määritellyillä perusteilla, jotka ilmenevät luontodirektiivin 16 (1) artiklasta. Perusteet on esitetty luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentissa. *Keski-Suomen ELY-keskus antaa erikseen päätöksen hakemuksesta poiketa luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellosta koskien Pirttisuon aurinkovoimalahankkeen suunnitelmaa.*

Vaikutukset Natura-alueeseen

Hankealue sijaitsee lähimmillään noin 700 metrin etäisyydellä luonto- ja lintudirektiivin mukaisesta Kulhanvuoren Natura-alueesta (FI0900112). Hanksuunnitteluun on sisällytetty Natura-arviointi salassa pidettävän lajin osalta. Natura-arvioinnin lopputulemana on todettu, että hankkeesta aiheutuu haitallisia vaikutuksia Kulhanvuoren Natura-alueen suojeluperustelajina olevaan salassa pidettävään uhanlaiseen lajiin. Arvioinnin mukaan lieventämistoimilla merkittävä vaikutus on vältettävissä, vaikka yhteisvaikutuksetkin Soidinmäen ja suunnitteilla olevien tuulivoimapuistojen kassa otettaisiin huomioon.

Luonnonsuojelulain 35 §:n 2 momentin mukaisesti hankkeen luvan myöntävä viranomaisen on pyydettävä arvioinnista lausunto ELY-keskukselta ja siltä, jonka hallinnassa Natura 2000 -alue on. Lausunto on siten pyydettävä ELY-keskuksen lisäksi myös Metsähallituksen luontopalveluilta. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisesti viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen, jos 35 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Hankealueelta vedet johdettaisiin valtaosin Pirttijärveen, josta ne laskevat Kulhanvuoren Natura-alueeseen sisältyvään Pirttipuroon. Pirttipuro kokonaisuudessaan edustaa Natura-alueen suojeluperustelajeihin kuuluvaa pikkujokien ja purojen luontotyyppiä ja Pirttipuro soveltuu myös suojeluperustelaji koskikaran elinympäristöksi. Vesienhallintasuunnitelman puutteellisuuden takia jää vielä epävarmuutta mahdollisista haitallisista vaikutuksista Kulhanvuoren Natura-alueeseen.

Haitallisten vesistövaikutusten estämisen varmentaminen ja siten myös haitallisten Natura-vaikutusten muodostuminen Kulhanvuoren Natura-alueeseen sisältyvän Pirttipuron suojeluperusteille edellyttää vesienhallintasuunnitelman tarkentamista (ks. vesistövaikutukset). Vesienhallintasuunnitelman tarkentaminen kosteikon jatkosuunnittelulla on tarpeen myös viitasammon poikkeamislupahakemuksen mukaisen kosteikon toimivuuden varmentamisen kannalta.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen osalta on tehty yhteisvaikutusten arviointia lähialueelle sijoittuvien eri suunnittelu- ja toteutusvaiheissa olevien tuulivoima- sekä aurinkovoimahankkeiden kanssa. Arvioinnissa todettiin, että hankkeella ei ole todennäköisesti sellaisia merkittäviä yhteisvaikutuksia kohdistuen ihmisiin, yhdyskuntarakenteeseen, linnustoon tai muuhun eläimistöön sekä luonnonvaroihin, jotta YVA-menettelyä voitaisiin pitää välttämättömänä. Merkittävimmät yhteisvaikutukset kohdistuvat todennäköisesti luontovaikutuksiin. Alue kuuluu salassa pidettävän lajin elinalueeseen ja yhteisvaikutukset tämän osalta tulee arvioiduksi Natura-arvioinnin yhteydessä.

Vaikka hankkeella ei todeta suoraan olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia muistuttaa ELY-keskus kuitenkin, että hankealueen lähistöllä on lukuisia eri suunnittelun vaiheissa olevia tuuli- ja aurinkovoimahankkeita. Tuuli- ja aurinkovoimahankkeilla saattaa olla osin toisistaan poikkeavia ympäristövaikutuksia, vaikuttavat ne kuitenkin alueen luonteeseen muuttaen sitä enemmän kohti rakennettua ympäristöä. Jos hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä ilmenee yhteisvaikutuksia, joita nyt ei ole esitetty, tulee myös ne huomioida suunnittelussa.

Hanketoimijalle tiedoksi: Nikaran tuulivoimayleiskaavan suunnittelualue ja voimalamäärä muuttui toisessa luonnoksessa merkittävästi. Viimeisimpään yleiskaavaluonnokseen nähden (kaavakartan päiväys 8.1.2024) YVA-tarveharkintahakemuksessa esitetty suunnittelualue (kuvat 2 ja 9) Nikaran tuulivoimahankkeen osalta on erilainen. Tämä tulee päivittää jatkosuunnitteluun.

Johtopäätökset sekä hankkeen jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat

Kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, sekä hanketoimijan selvityksen perusteella edellä todetut seikat, hankkeen toteuttaminen ei ennalta arvioiden aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan niin merkittävää haittaa, että siihen tulisi soveltaa YVA-lain mukaista menettelyä. Näin ollen YVA-lain 3 §:n 2 momentin mukaista ympäristövaikutusten tapauskohtaista arviointimenettelyä ei sovelleta puheena olevaan hankkeeseen. Päätöksessä on otettu huomioon hanketoimijan esittämät hankkeen vaikutusten lieventämiseen esitetyt toimenpiteet ja ne tulee sisällyttää hankkeen jatkosuunnitteluun ja toteuttaa rakentamisen yhteydessä. Lisäksi tulee huomioida mitä tässä päätöksessä ja annetuissa lausunnoissa on esille nostettu.

Suunniteltujen tuotantoalueiden voidaan todeta muuttuneen aiemman toiminnan vaikutuksesta siten, että kohteiden luontoarvot ovat lähtökohtaisesti vähäiset. Alueella korostuukin erityisesti hankkeen merkitys Natura2000 verkostoon kuuluvaan **Kulhanvuoren Natura - alueeseen** ja sen suojeluperusteena olevaan lajiin. Luonnonsuojelulain 35 §:n 2 momentin mukaisesti hankkeen luvan myöntävä viranomaisen on pyydettävä arvioinnista lausunto ELY-keskukselta ja siltä, jonka hallinnassa Natura 2000 –alue on. Natura-arvioinnissa tulee arvioiduksi myös **yhteisvaikutukset** Natura-alueeseen vaikutusalueella olevien ja suunniteltujen hankkeiden kanssa. Hankealueella on tehty havaintoja myös **viitasammakosta**, jonka osalta Keski-Suomen ELY-keskus antaa erikseen päätöksen hakemuksesta poiketa luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellosta.

Lisäksi **maiseman** osalta tulee nykytilaselvitykseen perustuen esittää arvio hankkeesta aiheutuvista maisemavaikutuksista, ml. maiseman virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset. Myös arviot hankkeen vaikutuksista **muinaisjäännöksiin** tulee perustella edellä esitetyllä tavalla.

Vesienhallinnan osalta **vesienhallintasuunnitelmaa** on tarkennettava edellä esitetyt seikat huomioiden ennen hankkeen eteenpäin viemistä. Vesienhallintasuunnitelmaan on huomioitava mm.:

- Kulhanvuoren Natura-alueeseen sisältyvään Pirttipuroon kohdistuvien haitallisten vesistövaikutusten ehkäiseminen sekä kosteikon toimivuuden varmentamisen viitasammakon kannalta.
- Sadevesien ohjaus hankealueella tulee suunnitella niin, että hulevesistä aiheutuva vesistökuormitus minimoidaan esimerkiksi hankealueelle riittävän vedenpidätystilavuuden varmistamisella.
- Myös mahdollinen sadannan kasvaminen ja kerralla tulevien suurten vesimäärien hallinta tulee ottaa huomioon vesienhallintaratkaisuihin.

- Sähkösiirtoreitin osalta tulee selvittää, osuuko reitille vesilain 2 luvun 11 § kohteita tai luonnontilaisia purouomia taikka alitettavia vesistöjä, jolloin on huomioitava mm. vesilain 2 luvun 5a §.
- Jos uudisojitus tai ojien kunnostamistarvetta ilmenee, tulee tehdä ojitusilmoitus ELY-keskukseen (Vesilaki 5 luku 6 §).

Vesienhallintasuunnitelma tulee toimittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ELY-keskukselle, jotta se voi arvioida mahdolliset vesistövaikutukset ja vesiluvan tarpeen.

Hankkeen jatkosuunnittelussa on vaikutusten tunnistamisen lisäksi huomioitava myös mahdolliset lieventävät toimenpiteet sekä toiminnan päättymisen.

Lopuksi ELY-keskus huomauttaa, että tämä päätös perustuu ELY-keskukselle toimitettuun hankesuunnitelmaan. Jos hankkeessa tapahtuu muutoksia, joilla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ympäristöön, on YVA-tarvetta harkittava uudestaan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31§).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 3 §, 11 §, 12 §, 13 §, 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 1 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (YVAL 37 §). Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea muutosta valittamalla. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 37 §:n 1 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta

tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta ja hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan (YVAL 37 § 2 mom.).

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan todisteellisesti tiedoksi hankkeesta vastaavalle ja lähetetään tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Kuulutus sekä kuulutettava päätös ovat kuulutusaikana 21.5.–19.6.2025 yleisesti nähtävillä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sivulla: www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi. Tieto kuulutuksesta julkaistaan Multian kunnan ilmoitustauluilla joko sähköisesti tai muutoin kunnan valitsemalla tavalla.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jaana Tuppurainen ja ratkaissut yksikön päällikkö Johanna Viljanen.

JAKELU

Multian kunta; kunnanhallitus ja lupalautakunta
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen museo
Metsähallitus

LIITTEET

Valitusosoitus (toimitetaan vain hankkeesta vastaavalle)

MAKSU

Päätöksestä ei peritä suoritemaksua.

LISÄTIEDOT

Jaana Tuppurainen, jaana.tuppurainen@ely-keskus.fi,
p. 0295 024 757

Tämä asiakirja KESELY/645/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/645/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tuppurainen Jaana 15.05.2025 10:52

Ratkaisija Viljanen Johanna 15.05.2025 10:34